

Тетяна Молчанова

ПАРАДИГМА ЖИТТЄТВОРЧОСТІ ЛЮБОВІ КИЯНОВСЬКОЇ

Відомий український музикознавець, вчений, дослідник, доктор мистецтвознавства, професор, лауреат премії ім. М. В. Лисенка, заслужений діяч мистецтв України, автор монографій, навчальних посібників, великої кількості статей у наукових збірках і часописах України, Німеччини, Польщі, Австрії, Словаччини, Словенії, Росії Любов Олександрівна Кияновська. Її вклад в українську, а ширше – світову музичну культуру годі перебільшити. Тож цілком закономірним визнанням заслуг Любові Олександрівни стало обрання її членом-кореспондентом Національної академії мистецтв України 11 червня 2021 року.

Феномен особистості цієї Музикознавчині визначається не стільки кількістю перелічених граней і властивостей, скільки дивовижною їх розмірністю, органічністю їх поєднання.

Любов Кияновська народилася 2 лютого 1955 року у Львові, в інтелігентній родині. Її мати – Надія Михайлівна – викладач-філолог, впродовж багатьох років пропрацювала у технологічному технікумі Львівського лісотехнічного університету. *«Моя мама була залюблена в літературу і оперу, куди водила мене з чотирьох років»*, – згадує Люба. Її батько – Олександр Олексійович – був лікарем-психіатром. Доля батька виявилася доволі складною: у 60-х роках минулого століття його було знищено. Люба із сумом і водночас з любов'ю розповідає: *«Тато – лікар-психіатр – знав дев'ять мов, на чотирьох писав вірші, грав на трьох музичних інструментах, і мислив філософськими категоріями (принаймні такий висновок я зробила, прочитавши його щоденники, бо він помер, коли я була зовсім маленька). Батько був прекрасним психіатром. Але у ті часи... Хто не погоджувався з владою та її методами, того намагалися знищити. Так сталося й з моїм батьком. Під час перебування у Криму він зник. Його могилу у місті Олександрівка мені допомогли знайти нещодавно – одна з моїх учениць. Та відвідати її, віддати шану батькові на сьогодні я, на превеликий жаль, не можу. Крим – в окупації...»*. Якось до дня Батька Любов Олександрівна написала чутливий пост на Фейсбучі: *«Сьогодні день тата – і я теж згадую свого тата, людину блискуче освічену, лікаря-психіатра (за що і поплатився життям на початку 60-х, коли в психушки саджали дисидентів, а він, будучи людиною честі, цього не захотів робити). Чоловік, який знав 9 іноземних мов, на чотирьох мовах писав вірші, грав на скрипці, фортепіано і гітарі, мав філософський склад розуму. Дякую Тобі, тату, за те, що хоча я й була позбавлена можливості спілкуватись з Тобою, бо мені було всього 6 років, коли Тебе не стало – але Ти залишив мені найкращу спадщину: незаплямовану честь і шляхетність, тому мені не довелося потім сплачувати Твої борги, оскільки Ти робив багато добра і не чинив кривди...»*.

Дитячі роки Любові були віддані музиці, знайомство з якою відбулося завдяки бабусі – Анні Теодорівні: *«До музики мене заохотила саме бабуся по татовій лінії»*.

Вона отримала чотири освіти: закінчила педагогічний колегіум, також нею був незакінчений (через заміжжя і виїзд) курс скрипки у консерваторії Польського музичного товариства у Львові, заочні студії німецької філології у Вільнюському університеті й курси ритмічної гімнастики Еміля Жака-Далькроза у Варшаві». Її бабуся пережила найбільшу трагедію, яку може витримати жінка: померли четверо дітей. Із нею залишилася лише Люба. Тож усе, що могла, вона вклала в неї. «Вона знала шість мов і виховувала мене доволі «твердою рукою», за що я їй потім була дуже вдячна. Відвела до свого приятеля дитинства Миколи Колесси (композитор, диригент, засновник української диригентської школи), він був ректором Львівської консерваторії. Микола Філаретович послухав мене й сказав: ця дитина має абсолютний слух, вона повинна вчитися музики... Хоча якщо бути зовсім чесною, то найбільшою мрією мого життя була таки іноземна філологія – адже завжди дуже любила іноземні мови. Але в ті роки для цього треба було мати кращі зв'язки чи принаймні не таку «буржуазну» біографію. Та врешті музикознавство стало моїм покликанням і мені, мабуть, гріх на щось нарікати...».

У 1962 році Люба Кияновська вступила до Львівської спеціалізованої музичної школи-інтернату (тепер – імені С. Крушельницької): *«Перші роки навчання довелося жити в інтернаті. Цей кошмар іноді приходив у снах. В одній кімнаті нас жило 12. В умивальниках і туалетах взимку замерзала вода. Коли дорослою побачила фільм за мотивами роману Шарлотти Бронте «Джейн Ейр», то розридалася: впізнала те, що було зі мною. Проте ця школа життя мала й іншу сторону. Після такого досвіду людина стає відпорною до всіх випробувань... Думаю, є вища сила. Якщо її слухати, то виведе куди треба. У 8 класі я вирішила, що грати на фортепіано не буду, бо маю страх сцени. І захопилася теоретичними дисциплінами – історія й теорія музики йшли мені легко. Ніколи не пошкодувала про таке рішення. Це – моя «сродна праця», як говорить Григорій Сковорода».*

Закінчивши у 1973 році Львівську спеціальну школу-інтернат, наступного року вступила на історико-теоретичний факультет Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка (тепер – Львівська національна музична академія ім. М. В. Лисенка). По закінченні талановита випускниця отримала скерування до аспірантури, де впродовж 1979–1983 рр. (у заочній формі) навчалася в Київській державній консерваторії ім. П. Чайковського (тепер – Національна музична академія України ім. П. Чайковського). Вже із гумором згадує тепер: *«На стаціонар вступити не вийшло. Мені з історії музики поставили трійку».* Водночас працювала викладачем кафедри теорії, історії, гри на музичних інструментах Дрогобицького педагогічного інституту ім. І. Франка (1979–1987). А у 1987 році навіть очолювала цю кафедру. У 1985 році вона захистила кандидатську дисертацію («Функції програмності у сприйнятті музичного твору») під науковим керівництвом відомого музикознавця, доктора мистецтвознавства, професора, завідувача кафедрою історії музики Московської державної консерваторії ім. П. Чайковського Всеволода Задерацького. Цей блискучий науковець мав великий вплив на розвиток своєї талановитої учениці, в якого вона запозичила не лише стиль написання, а й серйозність творчих намірів, глибину аналізу, високу вимогливість до себе, прагнення до самовдосконалення, до максимально ясного втілення своїх наукових думок...

У 1987 році Любов Олександрівна була запрошена працювати на кафедрі історії музики Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка. З 1991 року і дотепер вона очолює її. У 2000 році успішно захистила й докторську дисертацію («Еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст.») під керівництвом відомого (і не лише в Україні) музикознавця, доктора мистецтвознавства Н. О. Герасимової-Персидської...

На сьогодні Любов Кияновська – автор великої низки наукових праць, статей, рецензій, неодноразово очолювала державні комісії у музичних училищах Львова, Дрогобича, Тернополя, читає лекції студентам музичних закладів Австрії, Німеччини, Польщі, Словаччини, Словенії. Вона талановитий критик і публіцист, автор пристрасних, просякнутих глибокою турботою та невтолимою потребою у відкритті нового та незвіданого статей про розвиток української музики, галузі культурного менеджменту. Саме Любов Кияновська стала однією з перших, хто відчув потужні процеси оновлення проблематики, появу нових наукових міжгалузевих напрямків у музикознавстві, зрозуміла необхідність відходу від застарілих штампів науково-дослідницьких розвідок.

Та особливо зазначу її «опікування» сферою музичної психології (психології творчості та виконавства), в якій Любові Олександрівні однозначно належить пальма першості в українському музичному просторі. У коло її інтересів входить також соціальна музикологія і навіть музикотерапія, про що вона неодноразово, зі щирою зацікавленістю пише у своїх статтях, говорить на наукових конференціях. *«15 років тому в Польщі мене запитали: „Українці – неймовірно музична нація, у вас найбагатша скарбниця народних пісень, понад 600 тисяч, вам музикотерапія принесла б багато користі. Чому нехтуєте цим?“ Я не була готова відповісти. Не знаю й досі».*

Велика ерудиція, вагомий запас знань – і не лише у музичній сфері, а й у мистецтві загалом, володіння кількома мовами (Любов Кияновська вільно спілкується польською, німецькою, російською) дозволили їй стати прекрасним науковцем. Її музична ерудиція практично неосяжна. Вона ретельно вивчає ледь не всі шари музики, виявляючи зацікавленість і класичним мистецтвом, і сучасною музикою. *«Серед музичних стилів люблю бароко. Це дивовижна епоха європейської цивілізації, коли людина зрозуміла: може змінювати свою долю, а не коритися призначенню, даному при народженні. Символом епохи вважаю Робінзона Крузо. Це перший герой в історії літератури, який вистояв наодинці зі світом. А для України це благословенний час Козаччини: епоха сильних, вільних особистостей, які вміли відстоювати себе і свою землю»*, – відверто зізнається вона.

Хто може найбільш об'єктивно оцінити значущість музичного твору чи творчості того чи іншого композитора? Слухачі? Колеги-композитори? Скільки існує прикладів, коли помилялись і одні, і другі. Адже цей процес ускладнюється індивідуальними естетичними поглядами, стилістичними симпатіями чи антипатіями, зрештою, і особистими стосунками. Та саме музикознавці найбільш точно можуть визначити роль і місце твору чи творчості композитора в художній історії людства на багато десятиліть наперед. Оповідючи про музикознавців, слід мати на увазі, що саме вони мають об'єктивно та неупереджено оцінювати творчу індивідуальність того чи іншого композитора (оскільки без цього неможлива будь-яка творчість), його ідеологічну спрямованість. Зрештою, вони повинні аналізувати і технічні навички, і всі питання, пов'язані з цим. Це закономірності у галузі мелодики,

гармонії, форми, фактури, оркестровки, змінені крізь індивідуальність композитора, які складають те узагальнене, характерне, що музикознавці називають стилем даного художника або навіть епохи, порівнюючи зі стилістичними прийомами інших. Вислови музикознавців мають бути об'єктивними та глибокими – це ніби погляд збоку. Без сумніву, не може бути абсолютної майстерності, яка встановлює універсальні закони, однаковою мірою обов'язкові для всіх епох і культур. Тим не менш не можна відкидати й існування певних закономірностей у утворенні того чи іншого спрямування. І музикознавець зобов'язаний тонко розуміти та глибоко відчувати такого роду закономірності у розвитку музичного мистецтва, якби вони не змінювалися під впливом часу.

У центрі уваги Любові Кияновської, насамперед, проблеми і тенденції української музики XIX–XX ст., творчості її великих майстрів. З рецензій на виконання творів, окремих статей створюються нею фундаментальні наукові дослідження. Саме такий шлях пройшли її навчальні посібники: «Українська музична культура» (2002), «Стильова еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст.» (2007), які залишаються поживним джерелом знань студентів щодо великої частки української музичної історії. Адже музикознавчина зуміла систематизувати, узагальнити та виокремити історію музичної культури Галичини впродовж XIX–XX ст. в усій різноманітності міжнародних зв'язків і впливів. У цих навчальних посібниках простежується стильова еволюція композиторської творчості, обґрунтовуються категорії «романтизму», «сецесії», «постмодернізму» у музиці галицьких композиторів.

А навчальний посібник «Українська музична культура» вона написала спеціально для студентів-немузикантів гуманітарних факультетів університетів та інститутів, який (чому?) мав неоднозначний резонанс. Любов Олександрівна пояснює: *«Ця праця призначалася для людей без спеціальної освіти, щоб вони познайомилися з нашою багатогою й трагічною музичною історією. Деякі колеги назвали працю непрофесійною. Я відповідала: так, вона принципово непрофесійна. Але потрібні й такі книжки, щоб був більший інтерес до серйозної творчості, а не лише до попси чи фольклору. Бортнянський і Лисенко в Україні мають посісти те ж місце, що Шопен у Польщі, Сметана – в Чехії чи Гріг – у Норвегії»*.

Як на мене, доволі необхідна література. Адже матеріал у книзі побудовано таким чином, що він може цілком логічно входити до комплексу гуманітарних дисциплін навчальних закладів. Особлива увага приділяється взаємозв'язкам музичної культури з вітчизняною літературою. У посібнику обґрунтовуються історичні етапи розвитку, особливості національної ментальності у становленні професійної композиторської школи. Наприкінці кожного розділу подаються запитання до закріплення матеріалу.

Разом з тим у науковому доробку Любові Кияновської – фундаментальні монографії та наукові розвідки про творчість українських композиторів, які є поважним внеском у музичну науку, демонструючи точний аналіз з додатком великою кількістю музичних прикладів. Зокрема, дві монографії: «Мирослав Скорик: творчість мистця у дзеркалі епохи» (Львів, 1998) та «Мирослав Скорик: Людина і митець» (Львів, 2008) присвячені творчій постаті одного з найвидатніших сучасних українських композиторів у музичному контексті епохи. В останній монографії подається найширший огляд творчості М. Скорика від її початку і до сьогодення. І це цілком

логічний підсумок одного з етапів спілкування з видатним композитором. Адже впродовж багатьох років (аж до самої смерті Маестро) Любов Олександрівна доволі близько спілкувалася з Мирославом Михайловичем та його дружиною – Адріаною, яка тривалий час викладала на кафедрі історії музики під керівництвом Любові Олександрівни. Вони приятелювали родинами...

Аналізу симфонічної спадщини відомого галицького композитора Ст. Людкевича присвячені наукові розвідки музикознавчині: «Симфонічні поеми Ст. Людкевича в контексті пізньоромантичної західноєвропейської культури», «Вплив австро-німецької культури на формування стилю Ст. Людкевича». Ряд досліджень присвячені творчості Михайла Вербицького.

А за книгу «Син століття: Сім новел з життя артиста» (Львів: НТШ, 2003), присвячену патріарху західноукраїнської композиторської школи Миколі Філаретовичу Колесі, яка вийшла друком до його 100-літнього ювілею, Любов Кияновська отримала одну з найпрестижніших мистецьких премій – премію ім. Миколи Лисенка. У книзі авторка представляє нам композитора не лише в аспекті суто професійному, і не тільки крізь призму суто музикознавчого аналізу, а й значно ширше – як представника складних історичних процесів духовного становлення українського народу. Любов Кияновська оглядає усе розмаїття творчих періодів, сфер діяльності, художньо-стилістичних напрямів, соціальних проблем, з якими була пов'язана творча праця Миколи Філаретовича. Водночас робить акцент на аналізі духовного життя Галичини ХХ ст., в контексті якого відбувалося формування митця. Неординарним є й план побудови книги, що складається з семи новел, кожна з яких змальовує певну грань життєвого і творчого шляху композитора. Любов Кияновська писала цю книгу з розрахунку на широке читачське коло (а не лише фахових музикознавців). Тому багато уваги приділено родинному оточенню композитора, а також історико-соціальному та національному, на фоні якого розгорталася творча діяльність Миколи Колесси.

У 2017 році побачила світ книга «Сад пісень Івана Карабиця» – щира розповідь про долю хлопчика з Донбасу, який свою першу музику почув у шахтарському містечку Артемівську, з часом поставши одним із найвидатніших українських композиторів. Ця монографія виходить за межі суто музикознавчого дослідження: це історія про складну історичну епоху, в якій, окрім героя оповіді, творили свої сади такі композитори, як Рейнгольд Глієр, Борис Лятошинський, Мирослав Скорик, Валентин Сільвестров...

Майже щомісяця (часом і частіш) Любов Олександрівна бере участь у різних наукових конференціях, де висвітлює питання впливу галицької музичної культури на світовий і європейський культурний простір – у тому числі польсько-українські зв'язки, розглядає впливи австро-німецької культури, зокрема, на формування стилю відомого галицького композитора Ст. Людкевича, чи діяльність українського товариства «Січ» у Відні. Адже є членом постійної Міжнародної науково-дослідної групи (Internationale Arbeitsgemeinschaft) при Ляйпцигському університеті «Musikgeschichte in Mittel-und Osteuropa», Міжнародної науково-дослідної групи «Musica Migrants», членом редколегії Міжнародної видавничої групи «Peter Lang Publishing Group», членом редколегії українсько-польської наукової групи «Musica Galiciana», членом правління, співголовою музичної секції міжнародного проекту «Galicia», членом редколегії часопису «Українська музика» (Львів), членом комісії з нагород

управління культури ЛОДА, дійсним членом НТШ, членом Науково-методичної ради (комісія музикознавства) при МОН України, членом редколегії наукової серії «Молоде музикознавство» ЛНМА ім. М. В. Лисенка.

«Поділ на "високе" й "масове" мистецтво вважаю умовним. Не приймаю непрофесійності, вульгарності, примітивності ні в академічній, ні в рок- чи поп-музиці», – один з фахових постулатів Любові Кияновської...

Існує твердження, що архітектура – це застигла музика. Ця прекрасна метафора кожного разу приходиться мені до голови, коли я знайомлюся з новими публікаціями Любові Кияновської: глибина думки ті доступність для сприйняття, прекрасний стиль, об'єктивність оцінок і водночас вміння нікого не образити, знайти те найкраще, що характеризує того чи іншого артиста, композитора, виконавця. І це вражає. Любові Кияновській не властиві ексцентричні випадки деяких музичних критиканів.

Любов Кияновська – музичний мислитель, однак мислитель у двох напрямках. Передусім, усі свої фахові думки формує шляхом глибокого, переконливого аналізу, який базується на колосальній культурі розумової праці, намагається вкласти у цілісну форму. По-друге, підживляє цю форму продуктом свого власного і тонкого помислу, особистого світосприйняття та розуміння музично-історичних процесів. Гадаю, що будь-хто, навіть байдужий до її творчості, не буде заперечувати цю атмосферу ґрунтового та переконливого твердження, яке панує у її наукових працях. Любов Кияновська завжди у курсі всіх мистецьких подій, що відбуваються у світі та які аналізує у своїх книгах чи рецензіях. Вона щоразу відвідує концерти та імпрези, наукові читання чи конференції...

Кожна грань її таланту виблискує настільки яскраво, що цілком могла б забезпечити їй успіх і славу, без будь-якого напруження творчих сил. Але Любов Кияновська обрала шлях першовідкривача, несамовитого працелюбця.

У лютому 2019 року рішенням Президії Національної Академії мистецтв вона була нагороджена Золотою медаллю за значні творчі досягнення.

Свого часу Любов Кияновська була однією з тих, хто вболівав за відкриття у нашій Alma Mater спеціалізованої Вченої ради по захисту дисертацій, яку ж і очолила. На сьогодні під її керівництвом захистилося вже понад 40 здобувачів (серед яких кандидати і доктори мистецтвознавства), котрі вдячні своєму науковому керівникові найперш за те, що вона не лише ґрунтовно працює з кожним, а й ще є щирою, відкритою людиною, яка завжди поцікавиться родинними справами, фаховими успіхами, підкаже та порадить. Однією з вдячних докторів мистецтвознавства є і я...

Я знаю Любов Кияновську впродовж багатьох років. Колись ми познайомилися з нею на уродинах спільної приятельки. Тоді вона ще викладала у Дрогобицькому педагогічному інституті на музичному факультеті. Мене вразила відкритість у спілкуванні та навіть деяка незахищеність. За кілька років вона перейшла викладати у Львівську державну консерваторію. Ми почали бачитися частіше. Як людину її вирізняє не лише глибокий інтелект, а насамперед (і що найбільше вражає) душевне багатство, благородство і доброта. Вона ніколи і нікого не образила, хоча на її долю цього випало сповна. Вона спокійна і завжди усміхнена. *«Прояв любові – це бути інтелігентним щодня, – переконана вона. – Люблячий спершу подумає про того, кого любить, а потім – про себе»*. Вона – людина глибоко сердечна, якій притаманні всі сум'яття інтенсивного людського існування. Нічого, що зовні її життя позбавлено будь-яких негод і занепокоєнь. Але я знаю, що і скорбота, і надії, і обурення,

і любов, і відчуття самотності, і радість спілкування з природою і людьми, і багато-багато чого іншого примушувало (і не раз) тріпотіти її чутливе серце. Недаремно, щоразу при зустрічах чую привітання: «Привіт, серденько!» (гадаю, що не лише я).

Душа її, без сумніву, залишається чистою і не заплямованою усіма огидними зіткненнями з оточуючою дійсністю. Люба не лише не позбавлена тієї доброзичливості, відкритості та довірливості, що властиві геніальним людям (хоча і не всі бачать ці її якості). Вона залишається такою. Яюсь Люба зізналася мені, що засинаючи, вона щовечора проводить своєрідний ритуал – пригадає 12 добрих справ, які сталися з нею впродовж дня минулого. І дякує за це Богові...

Їй імпонує фраза Льва Толстого: *«Щастя – це задоволення без каяття»*. *«Хоча є й багато інших слушних поглядів на це: любити й бути коханою, – вважає вона. – Або найглибше визначення: щастя – це гармонія з Богом, світом і самим собою»*.

Найбільшим особистим досягненням Любов Олександрівна визнає родину: двох дітей і п'ятьох онуків, в яких вкладає всю свою любов, тепло та ласку. Я ніяк не можу позбутися картинки, що міцно засіла у пам'ять. На ювілеї у Любові старша онучка Каролінка кожного разу, коли підіймався хтось з вітаючих, міцно притискала до бабусі, безпосередньо, по-дитячому демонструючи всім, що це – саме її бабуса, що вона пишається нею...

Чоловіком Любові Кияновської є талановитий композитор Віктор Камінський. Колись зустрівшись у стінах Львівської консерваторії ім. М. Лисенка, вони вже понад 30 років ідуть по життю, об'єднані незгасимим почуттям взаємного кохання та музикою. Двоє одностудійців, двоє близьких за духом людей, дві непересічні особистості, поєднані на теренах Музики... Як вдалося їм, таким різним і водночас настільки схожим, зберегти свою самотність та при цьому постати єдиним явищем – міцною родиною, яка, без сумніву, вже увійшла до історії. *«Моя музо»* – так колись назвав Любов Кияновську Віктор Камінський. Він – її чоловік – людина творча, композитор. *«Була б нещирою, якби сказала, що з ним важко. З талановитим розумним чоловіком завжди легше жити, ніж із дурнем»*. В українських сім'ях завжди первинним був культ родини – т. зв. «культ домашнього вогнища». Своєрідні традиції існують і в дружній родині Кияновських–Камінських: вони намагаються щонеділі збиратися за родинним столом, усі свята відзначити разом, хоч і не завжди це виходить. Адже донька з родиною мешкає за кордоном. Бабуса і дідусь тішаються онуками, займаються з ними музикою...

А ще Любов Кияновська любить тварин. У їх будинку живе кішка Арабелла, яку назвали на честь однойменної опери Ріхарда Штрауса...

Органічна та послідовна, високоінтелектуальна та глибоко мисляча, щиросердечна і відкрита – такою постає Любов Кияновська.

Колектив Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка щиро вітає Любов Олександрівну з високою відзнакою – обранням членом-кореспондентом НАМ України. Хай життя і надалі вирує креативом, рясно встеляється новими, успішними здобутками у царині наукової праці та педагогічної діяльності. Щиро захоплюємося Вашим професіоналізмом, енциклопедичними знаннями, душевною відкритістю та особливим внутрішнім світлом, яке випромінює Ваша гармонійна душа. Нехай Ваші подальші музикознавчі розвідки поповнюють знання нашого студентства та науковий потенціал української музичної культури, яка, завдяки саме таким науковцям, розширює свої кордони до рівня світового мистецтва.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРАЦІ

Л. О. КИЯНОВСЬКОЇ

(найважливіші)

Монографії

1. Творчість о. Йосипа Кишакевича : монографія. Львів: Сполом, 1997. 96 с.
2. Мирослав Скорик: творчість мистця у дзеркалі епохи : монографія. Львів: Сполом, 1998. 216 с.
3. Еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст. Тернопіль: Астон, 2000. 339 с.
4. Син сторіччя Микола Колесса : монографія. Львів: Вид-во НТШ, 2003. 378 с.
5. Лицар бандури. До 80-річчя Василя Герасименка : монографія. Львів: ТеРус, 2007. 60 с.
6. Мирослав Скорик: митець і людина : монографія. Вид. 2-ге, доп. і перероб. Львів: Вид-во журналу «Ї», 2008. 592 с.
7. Таємні письмена душі... Анатолій Авдієвський: шляхами творчості. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. 280 с.
8. Сад пісень Івана Карабиця. Київ: Дух і літера, 2017. 285 с. : фот., бібліогр. в знесках. ISBN 978-966-378-544-8

Підручники та посібники

9. Еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст. Тернопіль: Астон, 2000. 296 с.
10. Українська музична культура : посібник. Львів: Сполом, 1999. Вид. 1. 144 с.
11. Українська музична культура : навч. посібник. Вид. 2-ге, доп. і перероб. Тернопіль: Астон, 2000. 248 с.
12. Українська музична культура : навч. посібник. Вид. 3-тє, доп. і перероб. Київ, 2003.
13. Українська музична культура : навч. посібник. Львів: Тріада плюс, 2009. 356 с.
14. Електронний посібник: «Микола Колесса – людина, митець». Київ: Академія педагогічних наук України, 2008.
15. Електронний посібник «Українська музика у світовій культурі» (у співавторстві з А. Козир, В. Федоришиним та ін.). Київ: НАПНУ, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих, 2009.
16. Нариси з музичної соціології: навч. посібник / заг. ред. Л. Кияновської. Львів: Сполом, 2011. 192 с. (у співавторстві з З. Ластовецькою-Соланською, А. Скорик та О. Пілатюк).

Про Кияновську Л. О.

1. Сюта Б. Кияновська Любов Олександрівна / Українська музична енциклопедія. Т. 2. Київ: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2008. С. 411–413.
2. Молчанова Т. О. Музичний мислитель. *Дзвін*. 2010. № 2. С. 118–120.
3. Молчанова Т. О. Кияновська Любов Олександрівна / Енциклопедія Сучасної України. http://esu.com.ua/search_articles.php?id=6718

